

Dkt. James S. Spiegel, Maadili ya Kikristo, Kipindi cha 15, Adhabu ya Kifo

© 2024 Jim Spiegel na Ted Hildebrandt

Huyu ni Dkt. James Spiegel katika mafundisho yake kuhusu maadili ya Kikristo. Huu ni kipindi cha 15 kuhusu Adhabu ya Kifo.

Sawa, suala linalofuata tutakalojadili ni adhabu ya kifo na Adhabu ya Kifo. Tutaanza kwa kuangalia baadhi ya kesi za kisheria ambazo ni muhimu katika historia ya adhabu ya kifo nchini Marekani na kisha kushughulikia swali la maadili.

Je, adhabu ya kifo huwa aina ya adhabu inayoweza kuhalalishwa? Kwa hivyo, mnamo 1972, kesi ya kisheria ya Furman dhidi ya Georgia ilitawala kwamba adhabu ya kifo, kama ilivyokuwa ikitolewa wakati huo, ilikuwa kinyume cha katiba katika kesi ya adhabu kali na isiyo ya kawaida. Wakati huo, njia za adhabu ya kifo zilikuwa kupigwa na umeme, kiti cha umeme, chumba cha gesi, kunyongwa, na kikosi cha kufyatua risasi. Hii ilikuwa kabla ya sindano ya kifo.

Cha kufurahisha ni kwamba, ulikuwa uamuzi wa wingi wa 5-4 katika Mahakama Kuu, lakini hakuna hoja kuu zilizotumika au kuthibitishwa na yeyote kati ya majaji hawa watano zilizoingiliana. Kwa hivyo, kulikuwa na maoni matano tofauti ya wingi yaliyoandikwa kutetea uamuzi huu, lakini yote yalikubaliana kwamba adhabu ya kifo haikuwa kinyume cha katiba kwa sababu, katika njia yoyote kati ya hizi za matumizi, ilikuwa adhabu ya kikatili na isiyo ya kawaida. Naam, marufuku hiyo ya adhabu ya kifo ilidumu kwa miaka minne tu.

Mnamo 1976, kulikuwa na uamuzi mwingine wa Mahakama Kuu, Gregg dhidi ya Georgia, ambapo mahakama iliamua kwamba adhabu ya kifo si lazima iwe kinyume cha katiba kwa sababu kadhaa. Kwanza, inaweza kuendana na viwango vya adabu, inaweza kutumika kama kizuizi, na haitumiki kiholela. Kwa hivyo, ni mapumziko mafupi tu katika historia ya sheria ya Marekani kuhusu ruhusa au ruhusa ya adhabu ya kifo.

Ingawa tangu wakati huo, unajua, kumekuwa na kuna majimbo mengi katika nchi yetu ambapo adhabu ya kifo haitumiki, lakini imeachiwa majimbo. Katika kesi ya McCluskey dhidi ya Kemp mnamo 1987, mahakama iliamua kwamba adhabu ya kifo si kinyume cha katiba licha ya ukweli kwamba wauaji wa wazungu wana uwezekano mkubwa wa kunyongwa kuliko wauaji wa watu weusi. Hii ni hoja, kama tutakavyoona, ambayo mara nyingi hupendekezwa ili kuondoa adhabu ya kifo.

Hapa kuna takwimu kuhusu mauaji ya Marekani tangu Gregg dhidi ya Georgia kuanzia 1976 hadi 2019. Kati ya wale walionyongwa, 56% walikuwa wazungu, 34% walikuwa weusi, na 9% walikuwa Wahispania. Waathiriwa wa uhalifu huu, 76% walikuwa wazungu, 15% walikuwa weusi, na 7% walikuwa Wahispania.

Miongoni mwa wale walionyongwa, 16 pekee walikuwa wanawake. Ni muhimu kuanza mjadala wetu hapa kuhusu adhabu ya kifo kwa kutunga hili katika uelewa wa jumla wa adhabu kwa ujumla. Wanafalsafa Olin na Berry wametoa kile ambacho ningekiita ufafanuzi bora wa adhabu, ufafanuzi wa jumla wa adhabu ambao nimeuona.

Kwa ujumla hufafanua adhabu kama maumivu au madhara yanayosababishwa na mamlaka halali kwa mtu ambaye amehukumwa na hatia ya kukiuka sheria au kanuni. Kwa hivyo, ikiwa hii ni ufafanuzi mzuri wa jumla wa adhabu, basi inahitaji kutumika katika miktadha yote tunapozungumzia adhabu, iwe ni kumwadhibu mtu kwa aina fulani ya uhalifu au kosa dogo au kitu kama kukiuka sheria ya trafiki au kukiuka sheria ndani ya taasisi au adhabu ndani ya muktadha wa familia. Kwa hivyo, tunatumia neno adhabu, na tunatumia adhabu katika miktadha hii yote tofauti na viwango hivi vyote tofauti vya jamii.

Je, uelewa huu wa adhabu unatumika katika visa hivi vyote? Nadhani unatumika. Ni maumivu au madhara yanayosababishwa na mamlaka halali kwa mtu ambaye amehukumwa kuwa na hatia ya kukiuka sheria au kanuni. Kisha, tunaweza kuuliza ni nadharia gani bora au inayofaa ya jumla ya adhabu kulingana na madhumuni yake. Tena, hii inaweza kutumika kwa adhabu katika ngazi zote pia, kama vile nadharia hizi zote za adhabu zinavyoweza kutumika.

Mtetezi wa kuzuia uhalifu anasema kwamba adhabu hutolewa ili kuzuia tabia mbaya kwa tabia zote mbili na mkosaji fulani katika kesi fulani, mtu anayeadhibiwa, na wengine ambao wanaweza kujaribiwa kufanya aina hiyo hiyo ya uhalifu au kitendo kibaya. Kwa hivyo, mtetezi wa kuzuia uhalifu anasema kwamba adhabu inahusu kuzuia au kukata tamaa tabia mbaya. Mtetezi wa mabadiliko au mtetezi wa kurekebisha tabia anasema kwamba adhabu inakusudiwa kumrekebisha mkosaji ili kumfanya awe mwanachama mwenye tija na anayetii sheria katika jamii.

Na mwishowe, kuna fidia, ambayo ni mtazamo kwamba adhabu hutolewa kwa sababu mkosaji anastahili hasa. Ni jibu la haki na la haki linaloheshimu uhuru wa mkosaji pamoja na thamani ya mwathiriwa. Kwa hivyo hizo ni mwelekeo tatu wa jumla kuhusu adhabu, na sidhani kama ni lazima uthibitishwe moja kwa kuwatenga wengine.

Kwa kawaida, wafikiriaji kuhusu suala hili huwa wanasisitiza mmoja zaidi ya wengine, lakini mtu anaweza kuwa mlipizaji kisasi, kwa mfano, na kushikilia kwamba lengo kuu la adhabu ni kuipa adhabu kile inachostahili. Adhabu ni jibu la haki na la haki kwa

uhalifu, ambalo pia lina athari ya kuzuia kama aina ya athari chanya au kazi ya pili, na ambayo inaweza pia kutumika kumrekebisha mkosaji au mhalifu. Mila za kimaadili, nadharia za maadili, na mbinu zao za jumla za adhabu ya kifo, ili tu kuangazia baadhi ya hizo.

Mtetezi wa haki za binadamu ataweza kuhalalisha au kulaani adhabu ya kifo au adhabu yenyewe au kwa ujumla kulingana na faida au madhara ambayo hii inaweza kuleta kwa jamii. Kwa hivyo, mtetezi wa haki za binadamu atapendelea, kuzingatia kuzuia na kurekebisha linapokuja suala la adhabu. Linapokuja suala la adhabu ya kifo, ukarabati hakika hauwezekani, lakini kuzuia kunaweza kuonekana wazi katika kuunga mkono kwa mtetezi wa haki za binadamu adhabu ya kifo ikiwa watatokea kuiunga mkono.

Katika maadili ya Kantian, adhabu ya kifo huelekea kuhalalishwa kwa msingi wa uhuru wa kibinafsi, wazo kwamba adhabu ya kifo inaheshimu mapenzi ya mkosaji. Wakazi wengi wa Kantian watasema hivyo, jambo ambalo pia linaendana na jinsi mwanafalsafa Hegel alivyotetea adhabu ya kifo, kwamba kimsingi, una mtu ambaye amechaguliwa kuchukua maisha mengine, na kwa kufanya hivyo, pia wanachagua kufa wenyewe. Kimsingi wanatangaza kwa mamlaka za kisheria, kuchukua maisha yangu.

Nimemuua mtu huyu. Niue mimi pia. Hiyo ndiyo mtu anayochagua kwa kuua. Kwa hivyo, hiyo itakuwa zaidi mbinu ya Kantian, ambayo ingependelea adhabu ya kifo.

Linapokuja suala la sheria ya asili na theolojia ya maadili, katika utamaduni huu, kutakuwa na uhalalishaji au kulaani adhabu ya kifo kulingana na kuzingatia utakatifu wa maisha, hasa. Na kuna kutokubaliana ndani ya utamaduni huu, ndani ya utamaduni wa Kiyahudi-Kikristo, kuhusu kama adhabu ya kifo leo, adhabu ya kifo leo katika jamii yetu, inapaswa kutumika. Kwa hivyo, hebu tuangalie hoja zinazounga mkono na kupinga, na nimeweka hili kwa njia ambayo mtetezi mkuu wa adhabu ya kifo na mkosaji mkuu wa adhabu ya kifo kimsingi wanajadiliana na hoja zao, ingawa makala ambazo nimechukua hoja zao hazishirikiani.

Nimeiweka kwa njia ambayo inaifanya ionekane kama mazungumzo kwa sababu yanashughulikia hoja zote zile zile. Mkosaji mkuu wa adhabu ya kifo ni Hugo Badal, ambaye anaangazia tatizo la usambazaji usio sawa ambao wengine wengi wameangazia. Udhalimu katika ukweli kwamba wauaji wa watu weupe wana uwezekano mkubwa wa kupokea adhabu ya kifo kuliko wauaji wa wachache.

Na inaonekana kuwa na umuhimu wa kitakwimu. Kwa hivyo, je, hilo halipaswi kutusukuma mbali na adhabu ya kifo kwa sababu inatumika kwa usawa sana? Ikiwa tutakuwa na hali isiyo ya haki katika suala la matumizi wakati wa kutumia adhabu ya kifo, basi hatupaswi kuwa nayo kabisa. Mtetezi mkuu wa adhabu ya kifo ni Ernest Van Dam Haag.

Jibu lake kwa hoja hii ni kwamba matumizi yasiyo sawa ya adhabu ya kifo haimaanishi kwamba adhabu ya kifo si ya haki. Inaonyesha tu kwamba tunahitaji kuitumia hii kwa uangalifu zaidi kwa kuzingatia zaidi jinsi wauaji wa wazungu wanavyoweza kutendewa tofauti na wauaji wa wachache. Hoja nyingine ambayo Badal anaitoa inahusu tatizo hili la upotevu wa haki kwa sababu baadhi ya watu wasio na hatia wanauawa.

Na tunajua hili kwa sababu kumekuwa na watu wengi sana ambao wamekuwa kwenye hukumu ya kifo ambao baadaye wameondolewa mashtaka. Kama isingekuwa kwa miaka na miaka ya rufaa za kuingilia kati, ambazo zilizuia kunyongwa kwao kwa mwisho, wangeuawa kabla ya hatia yao kugunduliwa. Kwa hivyo, bila shaka, kumekuwa na watu wengi ambao wamekuwa wasio na hatia, waliohukumikiwa kimakosa, ambao waliuawa.

Na hilo ni janga ambalo linahitaji kuepukwa kwa vyovyote vile. Kwa hivyo anasema tunahitaji kukomesha adhabu ya kifo kwa sababu ukifanya hesabu kulingana na kesi zote za kuachiliwa huru na kupatikana na hatia isiyo ya haki, makadirio bora ni kwamba takriban mara nne kwa mwaka, mtu asiye na hatia huhukumikiwa kwa mauaji. Na tena, katika visa vingi, au angalau katika visa vingine, tunaweza kuwa na uhakika kwamba wanaishia kwenye hukumu ya kifo na hatimaye kuuawa.

Jibu la Van Den Haag kwa hili ni kwamba kuna shughuli nyingi za kibinadamu ambapo watu wasio na hatia hufa, lakini hatuachi shughuli hizo kwa sababu hiyo. Tunaelewa tu kwamba hiyo ni matokeo mabaya tu ya, tuseme, usafiri wa kasi. Kuna maelfu, maelfu kadhaa ya vifo kila mwaka kwenye barabara na barabara kuu za Marekani.

Lakini sijasikia mtu yeyote akitoa hoja kwamba hatupaswi kuendesha magari au kwamba tunapaswa, hata kwamba tunapaswa kupunguza kikomo cha mwendo kasi kwenye barabara kuu kwa kiasi kikubwa. Sijawahi kusikia hoja hiyo. Au watu wanaofanya kazi kwenye maeneo ya ujenzi.

Kuna watu kama hao wanaofanya kazi katika majengo marefu au katika hali hatarishi za ujenzi ambao hufa mamia au maelfu ya majeraha makubwa kila mwaka. Na watu wengi hufa kila mwaka katika mazingira haya, lakini hatupingi hilo. Hatusemi, tusiwe na majengo marefu.

Hilo lingeokoa maisha ya watu wengi. Lakini tunasema, hilo linaendana tu na eneo hilo. Namaanisha, linasikika kama jambo lisilo la huruma, lakini tunataka majengo yetu marefu.

Tunataka kuongeza nafasi ya mali isiyohamishika, na tunataka kuweza kuendesha gari kwa kasi na kila kitu kingine. Kwa hivyo, ndio, kila mwaka, watu watatu, wanne, elfu tano watakufa katika ajali za magari. Ni jambo la kusikitisha sana.

Tena, inaweza kuonekana kama unyama, lakini hiyo ni aina ya, hiyo ndiyo mazungumzo ambayo tumefanya kwa ajili ya uhuru na urahisi. Kwa hivyo, katika muktadha huu, sawa, tuseme watu wachache wanauawa. Watu wasio na hatia hufa mwaka hadi mwaka kwa sababu ya hatia zisizo sahihi.

Halafu una wengine ambao wamekaa gerezani ambao sio lazima walipe adhabu ya kifo, lakini tunajua kuna watu wengi wasio na hatia gerezani. Lakini utafanya nini? Acha kuwafunga watu? Kukomesha mfumo wa haki za jinai? Unasema, sawa, kama ilivyo kwa ujenzi na usafirishaji, ni bahati mbaya, lakini, unajua, hiyo ni matokeo ya kusikitisha ya vipengele hivi vyote tofauti vya jamii ya kiraia. Kwa hivyo hiyo ni hoja ya kuvutia kujibu.

Hoja nyingine ambayo Bidau anatoa ni ile inayovutia wazo kwamba adhabu ya kifo, adhabu ya kifo, si kizuizi kikubwa kama inavyoweza kuonekana. Watu wengi hutoa hoja kwamba kwa kuwa adhabu ya kifo imewekwa, watu watakuwa na uwezekano mdogo wa kufanya uhalifu wa kifo. Lakini ushahidi kamili wa takwimu uko wapi kwamba adhabu ya kifo ni kizuizi bora kuliko kifungo cha maisha? Kwa hivyo, si adhabu ya kifo dhidi ya kutokuwa na adhabu kabisa.

Ni wazi kwamba ni njia bora ya kuzuia kuliko kutotoa adhabu kabisa kwa makosa makubwa. Swali ni kama adhabu ya kifo ni njia bora ya kuzuia kuliko, tuseme, maisha gerezani bila msamaha. Na hilo halijaonyeshwa.

Jibu la Van Den Haag linahusu ukweli wa msingi kuhusu saikolojia ya binadamu. Anasema uzoefu unaonyesha kadiri tishio na adhabu zinavyoongezeka, ndivyo inavyozidi kuzuia. Lakini angesisitiza kwamba, unajua, hiyo ni kweli, kujibu hivi ni kushughulika na mzuiaji kwa masharti yao wenyewe, jambo ambalo hatuna budi kufanya hivyo.

Hatuhitaji kuonyesha kwamba adhabu ya kifo ni kizuizi kikubwa kuliko kifungo cha maisha gerezani kwa sababu hoja kuu inayounga mkono adhabu ya kifo si kizuizi au matokeo mengine yoyote mazuri. Inahusu haki. Mtu anayechukua maisha ya mtu mwingine lazima alipe kwa maisha yake mwenyewe. Adhabu lazima iwe sawa na uhalifu. Kwa hivyo hiyo ndiyo jibu la Van Den Haag kwa hoja hiyo.

Hatimaye, Bedau anatoa hoja kulingana na wasiwasi huu wa matumizi ya gharama.

Kutekeleza adhabu ya kifo ni mzigo mkubwa wa kifedha, angalau katika jamii yetu, ambapo tuna utaratibu unaostahili chini ya sheria. Na una rufaa baada ya rufaa baada ya rufaa, na kesi nyingi kati ya hizi zimefikia Mahakama Kuu. Lakini hata ukiacha hayo, mchakato wa rufaa, huku kila rufaa ikichukua, tuseme, mwaka mmoja hivi kusindikwa, rufaa hizi zinaweza kuendelea kwa muongo mmoja au zaidi.

Kwa kweli, ni kawaida kwa watu walio kwenye hukumu ya kifo kuchukua miaka kumi au zaidi kabla ya kunyongwa hatimaye. Na huu ni mzigo mkubwa wa kifedha kwa mfumo wa haki za jinai. Kwa nini tusiokoe jamii, serikali yetu, na pesa nyingi na kufanya kifungo cha maisha gerezani bila msamaha kuwa adhabu ya mwisho? Kisha tunajiondolea mzigo huu mkubwa wa kifedha huku wakati huo huo, tukiondoa wasiwasi kuhusu watu wasio na hatia kuuawa.

Van Den Haag anajibu hilo kwa kusema kwamba, tena, tunahitaji kuzingatia njia mbadala na gharama ya kumweka mtu gerezani kwa miaka 20, 30, 40, 50 na kumlisha na kumhifadhi gerezani. Hilo si jambo rahisi, ilhali angalau mtu anaponyongwa, gharama hizo zote huokolewa. Kwa hivyo, nani anajua, inaweza kuwa sawa au kulinganishwa kidogo katika suala la gharama za jumla kati ya kifungo cha maisha na adhabu ya kifo.

Kwa hivyo, kuna hoja kadhaa za kifalsafa, hoja za kawaida za kifalsafa, na faida na hasara kuhusu adhabu ya kifo. Sasa, hebu tugeukie hoja za kibiblia zinazounga mkono na kupinga. Kwa upande wa adhabu ya kifo, hoja inatolewa kwamba Agano la Kale linaelezea adhabu ya kifo, kama vile katika Mwanzo 9, 6, ambapo Mungu anasema, Yeyote atakayemwaga damu ya mwanadamu kwa njia ya wanadamu, damu yake itamwagwa, kwa maana kwa mfano wa Mungu Mungu alimfanya mwanadamu.

Kwa hivyo, wazo ni kwamba ni kwa sababu watu wameumbwa kwa mfano wa Mungu kwamba adhabu ya kifo inafaa. Hata hivyo, jibu la hili ni kwamba hiyo ni matumizi yasiyolingana ya sheria ya Agano la Kale kwani kuna makosa mengine kadhaa ambayo yalistahili adhabu ya kifo katika Agano la Kale pia, kama vile ubakaji, utekaji nyara, ngono ya maharimu, na aina nyingine nyingi za tabia ambazo leo hatungefikiria hata kuzifanya adhabu ya kifo itumike. Kwa nini tunatumia adhabu ya kifo kwa hiari kwa mauaji wakati hatupaswi kufanya mambo haya mengine yote ikiwa tunataka kuwa wa kibiblia sana kuihusu? Pia, hatuishi katika mfumo dume leo kama Israeli ya kale ilivyofanya.

Hoja nyingine inayounga mkono adhabu ya kifo inahusu kifungu muhimu cha Agano Jipya, haswa katika Warumi 13, ambapo Mtume Paulo anataja kwa kukubali chombo cha mauti, upanga. Hapa kuna sehemu ya kifungu hicho, mistari ya 4 na 5 katika Warumi 13, ambapo Paulo anasema kwamba mwenye mamlaka ni mtumishi wa Mungu kwa ajili ya mema yako, lakini ukifanya mabaya, ogopa; kwa maana watawala hawachukui upanga bure. Wao ni watumishi wa Mungu, mawakala wa ghadhabu, wa kuleta adhabu kwa mkosaji.

Kwa hivyo, ni muhimu kutii mamlaka, si tu kwa sababu ya adhabu inayowezekana bali pia kama suala la dhamiri. Kwa hivyo, anataja haswa upanga katika muktadha huu. Upanga ni nini? Huwapigi watu kwa upanga.

Huwapigi viboko. Unaua kwa upanga. Ni kifaa cha kifo.

Wengi watachukulia kifungu hiki kama uthibitisho usio wazi wa adhabu ya kifo. Kwa kujibu, wengi wanasema kwamba, onyesha kwa usahihi, kwamba muktadha wa mstari huu si uhalifu wa kifo, bali ni kodi na utii kwa watawala. Anatumia hili kama mfano wa kwa nini tunahitaji kujitiisha kwa mamlaka zinazotawala.

Paulo havutiwi hasa hapa, au labda hata havutiwi kabisa, na mjadala kuhusu adhabu ya kifo. Kwa hivyo, hilo ni jibu la kawaida kwa hoja hii. Kuhusu hoja dhidi ya adhabu ya kifo kutoka kwa mtazamo wa kibiblia, hoja moja inahusu msisitizo wa kibiblia kuhusu rehema, ambao tunauona katika sehemu nyingi katika maandiko.

Yesu anasema, heri wenye rehema, maana wataonyeshwa rehema katika Mathayo 5. Na katika Yohana 8, katika hadithi hii ya kuvutia kuhusu Yesu na mwanamke huyu aliyekamatwa katika tendo la uzinzi, Yesu anaonekana kukataa kutumia sheria ya Agano la Kale katika kesi yake. Unakumbuka kwamba mwanamke huyu analetwa mbele ya Yesu, ambaye amekamatwa katika tendo la uzinzi. Mafarisayo wanasema, unasemaje, mwalimu? Sheria inasema muue.

Uamuzi wako ni upi? Anaandika kwenye udongo. Hajibu mwanzoni. Wanarudia swali.

Hatimaye, anasimama, na anawahutubia. Mwishowe, anasema kwamba yeyote kati yenu asiye na dhambi, na awe wa kwanza kumtupia jiwe. Na mmoja baada ya mwingine, kuanzia mkubwa hadi mdogo, walitupa mawe yao na kuondoka.

Ni hadithi yenye nguvu hapo, ni wazi ni kitendo cha huruma. Kisha anazungumza na mwanamke. Anasema, waliokulaani wamekwenda wapi? Hakuna aliyebaki wa kukuhukumu.

Na kisha anasema, wala mimi sikuhukumu. Sasa nenda uache maisha yako ya dhambi. Hamwondo kabisa.

Ni shutuma kali sana kutubu. Na unajua hili lazima lilikuwa na athari kubwa kwake. Amemwonyesha rehema, lakini amemwambia unahitaji kutubu na kuacha maisha yako ya dhambi.

Hadithi yenye nguvu. Lakini muhimu zaidi, haagizi wala kuwakubali viongozi hawa wa kidini kwa kumpiga mawe, ingawa walitaka. Kwa hivyo tunasema nini kujibu hilo? Wengi watajibu kwa kusema kwamba hilo halizuii adhabu ya kifo.

Haionyeshi kwamba Yesu alikuwa kinyume na adhabu ya kifo. Katika kesi hii, kubishana au kupendekeza kwamba Yesu hakufuata sheria ya Agano la Kale ni makosa tu. Kwa sababu kama wangetumia sheria ya Agano la Kale katika kesi hiyo, mwenzi wa mwanamke huyo katika uhalifu wa kimaadili alipaswa kuwepo hapa.

Yuko wapi? Kama Bob Dylan alivyowahi kusema, huwezi kufanya mapenzi peke yako. Ilibidi awe na mshirika katika uhalifu huu wa kimaadili. Ukweli kwamba hakuwepo pamoja naye, ili ahukumiwe naye, ulionyesha kwamba tayari walikuwa wakipotoka kutoka kwa kiwango cha Agano la Kale.

Kwa hivyo, kumwachilia kwake hakukuwa tu ukiukaji wa wazi au kufutwa kwa sheria ya Agano la Kale. Kwa hivyo huo ni mjadala wa kuvutia. Hii inachanganywa na ukweli kwamba kifungu hicho katika Yohana 8 hakimo katika hati za kibiblia zinazoaminika zaidi.

Na kwa hivyo, najua kuna wachungaji ambao hata hawatahubiri kutoka katika kifungu hicho kwa sababu hiyo. Hakika inaendana na kile tunachojua kuhusu Yesu, picha tunayopata kumhusu katika vitabu vya injili. Ni aina tu ya kitu ambacho angefanya.

Lakini ukweli kwamba hati zinazoaminika zaidi hazina hati hiyo huwapa wasomi na wachungaji fulani muda wa kusimama kidogo. Kuna muda wa kusimama kidogo kuhusu ni kiasi gani cha kutegemea hilo, hasa linapotumika kwa suala kama hili. Tukiendelea, hoja nyingine ya kupinga adhabu ya kifo katika maandiko inarejelea wazo kwamba viwango vya Musa vingepiga marufuku matumizi ya leo ya adhabu ya kifo, angalau katika visa vingi.

Kwa kuwa sheria ya Agano la Kale iliwekwa, au ilipozungumzia suala hili la adhabu ya kifo, mashahidi wawili au zaidi walihitajika, na mashahidi walioshuhudia walipaswa kusaidia kutekeleza hukumu hiyo. Nilipaswa kuwa wa kwanza kurusha mawe, kuanzisha kumpiga mtu huyo mawe hadi afe. Na katika matumizi yetu ya sasa ya adhabu ya kifo katika nchi hii, hilo halihitajiki.

Huna haja ya kuwa na mashahidi wawili au zaidi. Katika baadhi ya matukio, unafanya hivyo, kama ilivyo kwa James Holmes. Yeye ndiye muuaji wa filamu wa Batman aliyewa watu kumi na wawili hivi katika ukumbi wa michezo miaka kadhaa iliyopita.

Watu wengi waliona hilo. Kwa hivyo, kama angehukumiwa kifo, sharti hilo maalum lingetimizwa. Lakini kulikuwa na kesi nyingi na watu wengi waliokuwa wameketi kwenye foleni ya kifo kote nchini ambapo hakuna mtu aliyewaona wakifanya hivyo.

Ni ushahidi mwingi tu wa aina nyingine. Na hakika hatuhitaji msaada wa mashahidi wa macho kuvuta levers au kubonyeza vitufe ili kuanzisha sindano ya kuua au kitu kama hicho. Kipaji, kipaji cha vitendo cha sharti hili la Agano la Kale kuhusu mashahidi wa macho kusaidia kutekeleza mauaji ni kwamba ikiwa wanadanganya, basi katika mchakato huu, wanakuwa na hatia, si tu kwa njia isiyo ya moja kwa moja, bali moja kwa moja, ya kuua, kuua mtu asiye na hatia.

Bila kusahau ukweli kwamba itakuwa vigumu zaidi kushikamana na hadithi yako ya uwongo, ukijua kwamba kwa kweli utalazimika kushiriki katika kumuua mtu huyu, katika kujibu hoja hii, hoja mara nyingi husemwa kwamba haya ni mambo ya kiutaratibu ambayo hayahusiani na haki ya adhabu ya kifo. Kanuni ya maisha kwa maisha, lex talionis, ni kitu kinachopita nyakati na tamaduni.

Kulikuwa na mahitaji fulani ya kiutaratibu katika Agano la Kale kuhusu kudai mashahidi wawili au zaidi na mashahidi wanaochangia katika mchakato halisi wa kumuua mtu mwenye hatia. Lakini huo ni utaratibu tu. Jambo kuu ni kwamba hii ni au inaweza kuwa, katika visa vingi, adhabu ya haki kwa uhalifu.

Zaidi ya hayo, mara nyingi huelezwa kwamba hitaji la mashahidi wawili au zaidi linahusiana na uhakika. Ni dhamana ya kiepistemolojia kwamba inajulikana bila shaka yoyote kwamba mtu huyu ana hatia kwa sababu tuna mashahidi hawa wawili. Labda leo, kwa kupima kijenetiki, tunaweza kuthibitisha hilo kwa uhakika, kwa uhakika kama vile shahidi aliyeshuhudia kwa macho.

Tunajua mashahidi walioshuhudia wanaweza kupotoshwa au kuchanganyikiwa. Labda upimaji wa kijenetiki, katika baadhi ya matukio, ni wa uhakika zaidi na hutoa imani zaidi katika hatia ya mtu fulani. Ushuhuda wa mashahidi walioshuhudia unaweza kutumika katika baadhi ya matukio.

Kwa hivyo, jibu hilo lipo. Kwa hivyo, tunaenda. Huo ni uhakiki wa hoja kuu, za kifalsafa na kitheolojia, zote mbili za kuunga mkono na kupinga adhabu ya kifo.

Huyu ni Dkt. James Spiegel katika mafundisho yake kuhusu maadili ya Kikristo. Huu ni kipindi cha 15 kuhusu Adhabu ya Kifo.